

دانشگاه پیام نور

تغییر، ماهیت و روش آموزش بر خط در عصر دیجیتال

www.ketab.ir

دکتر اکبر جدیدی محمدآبادی دکتر محمدرضا سرمدی

دکتر حسین زارع دکتر مهران فرج اللهی

عنوان و نام پدید آور	: تغییر، ماهیت و روش آموزش برخط در عصر دیجیتال/ اکبر جدیدی محمدآبادی... [و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: سیزده، ۱۵۰ ص: مصور.
فروست	: دانشگاه پیام نور؛ ۳۷۷۰. گروه علوم تربیتی؛ ۱۴۳/ ف.
شابک	: 978 - 964 - 14 - 0819 - 2
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: اکبر جدیدی محمدآبادی، محمدرضا سرمدی، حسین زارع، مهران فرج اللهی.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۴۷] - ۱۵۰.
موضوع	: تحولات آموزشی - آموزش برنامه ای
موضوع	: Educational change -- Programmed instruction
موضوع	: تحولات آموزشی - آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	: Educational change -- Examinations, questions, etc. (Higher)
موضوع	: آموزش بر پایه وب - آموزش برنامه ای
موضوع	: Web-based instruction -- Programmed instruction
موضوع	: آموزش بر پایه وب - آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	: Web-based instruction -- Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده	: جدیدی محمدآبادی، اکبر، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	: Payam Nor University
رده بندی کنگره	: LB۲۸۰۶
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۴۲۷۶۶

دانشگاه پیام نور

چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰

قیمت: (ریال) ۲۳۰,۰۰۰

تغییر، ماهیت و روش آموزش برخط در عصر دیجیتال

مولفان: دکتر اکبر جدیدی محمدآبادی- دکتر محمدرضا سرمدی- دکتر حسین زارع- دکتر مهران فرج اللهی

تهیه و تولید: مرکز انتشارات دانشگاه پیام نور

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۸۱۹ - ۲

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0819 - 2

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، انست، توزیع گسترده، تهیه CD و - این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و - بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

(این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، خیابان شهید رجایی،

نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران. تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	یازده
سخنی با خواننده.....	سیزده
فصل اول. تغییر اساسی در آموزش.....	۱
هدف کلی.....	۱
هدف‌های یادگیری.....	۱
۱-۱ تغییرات ساختاری در آموزش.....	۱
۱-۱-۱ عصر دیجیتال.....	۱
۲-۱-۱ ماهیت متغیر کار.....	۲
۳-۱-۱ فراگیران.....	۴
۲-۱ مهارت‌های لازم در عصر دیجیتال.....	۵
۳-۱ آموزش و بازار کار.....	۹
۴-۱ تغییر و تداوم.....	۱۱
۵-۱ تأثیر توسعه بر روش‌های آموزش.....	۱۴
۶-۱ دانشجویان متنوع، تغییر بازار برای تحصیلات بالاتر.....	۱۸
۱-۶-۱ تنوع بیشتر دانشجویان.....	۱۸
۲-۶-۱ یادگیری طولانی‌مدت.....	۲۰
۳-۶-۱ بومیان دیجیتال.....	۲۱
۷-۱ از حاشیه به مرکز: فناوری و تغییر روش آموزش.....	۲۳
۱-۷-۱ یادگیری کاملاً برخط.....	۲۳
۲-۷-۱ یادگیری مخلوط و ترکیبی.....	۲۴
۳-۷-۱ یادگیری آزاد.....	۲۵

۲۶	۴-۷-۱ موکها
۲۷	۵-۷-۱ مدیریت تغییر دورنمای آموزش و پرورش
۲۷	۸-۱ هدایت پیشرفت‌های جدید
۲۷	خلاصه فصل اول
۲۸	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول
۳۱	فصل دوم. ماهیت دانش و مفاهیم مورد نیاز برای آموزش
۳۱	هدف کلی
۳۱	هدف‌های یادگیری
۳۲	۱-۲ هنر، نظریه، پژوهش و بهترین تمرین‌ها در آموزش
۳۳	۲-۲ معرفت‌شناسی و نظریه‌های یادگیری
۳۵	۱-۲-۲ معرفت‌شناسی و نظریه‌های یادگیری
۳۶	۳-۲ عینی‌گرایی و رفتارگرایی
۳۶	۱-۳-۲ معرفت‌شناسی عینی‌گرا
۳۶	۲-۳-۲ روش‌های هدفمند برای آموزش
۳۷	۳-۳-۲ رفتارگرایی
۳۹	۴-۲ شناخت‌گرایی
۴۰	۱-۴-۲ نظریه یادگیری شناختی
۴۱	۲-۴-۲ کاربردهای نظریه یادگیری شناختی
۴۳	۵-۲ ساختارگرایی
۴۵	۱-۵-۲ روش‌های ساختارگرایی در آموزش
۴۶	۶-۲ ارتباط‌گرایی
۴۷	۱-۶-۲ ارتباط‌گرایی و یادگیری
۴۹	۲-۶-۲ ارتباط‌گرایی در آموزش و یادگیری
۵۰	۷-۲ ماهیت دانش و تغییر
۵۳	۱-۷-۲ دانش به‌عنوان یک کالا
۵۳	۲-۷-۲ ماهیت دانش آکادمیک
۵۵	۳-۷-۲ دانش آکادمیک در برابر دانش کاربردی
۵۷	۴-۷-۲ رابطه دانش آکادمیک در جامعه دانش‌محور
۵۸	۵-۷-۲ دانش آکادمیک و انواع دیگر دانش
۶۰	خلاصه فصل دوم
۶۱	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوم
۶۳	فصل سوم. روش‌های آموزش: دانشگاه محور
۶۳	هدف کلی
۶۳	هدف‌های یادگیری

پیشگفتار

«هیچ چیزی پایدار نیست مگر تغییر»

(هراکلیتوس، فیلسوف یونان باستان)

همه پدیده‌ها و آفریده‌های گیتی در حال تغییرند. هر آفریده و هر پدیده برای رهایی از کهنگی ناگزیر از تغییر است و در صورت عدم تغییر در زیر چرخ‌های سرد و سنگین گردونه زمانه له می‌شوند. طفره زوئدگی از تغییر، معماران نابودی خویش هستند.

پیتر دراگر می‌گوید: بزرگ‌ترین خطر هنگام به وجود آمدن تغییرات، خود تغییرات نیستند بلکه عمل کردن یا منطق دیروز است. تغییر دادن پدیده‌ها، اعتقاد، ایمان و باور جلدی تغییر دهنده به تغییر است. تغییر دهنده آن‌قدر باید به تغییر موردنظر خود ایمان داشته باشد که گویی خود او نیز درون تغییر و چه‌بسا خود تغییر است.

با توسعه ابزارها و امکانات فناورانه در عرصه‌های مختلف، پیشرفت‌های چشمگیری در عرصه طراحی محیط‌های یادگیری به‌وجود آمده است. توسعه این ابزارها و فناوری‌ها از یک سو به تقویت محیط‌های یادگیری حضوری و از سوی دیگر به شکل‌گیری محیط‌های یادگیری الکترونیکی و ترکیبی منجر شده‌اند؛ باید توجه داشت که طراحی، راه‌اندازی و نگهداری این‌گونه محیط‌ها به دانش و مهارت‌های گوناگونی در زمینه‌های فنی، پداگوژیکی (تربیتی) و مدیریتی نیاز دارد.

مؤلفان این کتاب ضمن تأکید بر استفاده متناسب از تخصص‌های دخیل در طراحی و اجرای یادگیری الکترونیکی، نقش دانش و مهارت‌های پداگوژیک را در

بهبود کیفیت آموزش در این محیط‌ها حائز اهمیت تلقی می‌کنند و به اعتقاد آن‌ها بعد فنی و مدیریتی نیز در راستای تسهیل و کمک به تحقق یادگیری و با محوریت بعد پداگوژیک به کار گرفته می‌شود. از همین رو کتاب حاضر با تأکید بر بعد پداگوژیک در چهارفصل تنظیم شده است.

فصل اول: تغییرات اساسی در آموزش

فصل اول نگاهی به تغییرات کلیدی می‌اندازد که معلمان و استادان را مجبور به تجدیدنظر کردن در هدف‌ها و روش‌های آموزش می‌کند. به خصوص، فصل اول دانش و مهارت‌های کلیدی که دانشجویان در عصر دیجیتال به آن‌ها نیاز دارند و چگونگی اینکه فناوری موجب تغییر همه چیز از جمله مفهوم و زمینه‌ای که آموزش می‌دهیم را مشخص می‌کند.

فصل‌های دوم تا چهارم: معرفت‌شناسی و روش‌های آموزش

این فصل‌ها بیشتر جنبه‌های نظری و روش‌شناسی آموزش و یادگیری در عصر دیجیتال را نشان می‌دهند. فصل دوم، دیدگاه‌های مختلف در رابطه با ماهیت دانش و چگونگی تأثیرگذاری این مفاهیم و ادراک بر نظریه‌های یادگیری و روش‌های آموزش را پوشش می‌دهد. فصل‌های سوم و چهارم، نقاط ضعف و قوت روش‌های مختلف آموزش از جمله روش مبتنی بر پژوهش تا روش‌های ترکیبی یا کاملاً برخط را تحلیل می‌کنند.

مؤلفان